

Kress

Lineaswiss

OAS

17
RTK

GRÖNA

De är först i Europa. Deras 17 robotar håller golfbanans ytor jämna och välklippta. De körs dygnet runt. Under nästan lika många timmar skapar familjen Hidgård stämningen på Tönnersjö Golf Resort.

TEXT

Tomas Hagfeldt

FOTO

Mickael Tannus

Malin, Lova, Ellen och Ola. Tillsammans driver de sin golf- och resortanläggning på sina tidigare jordbruksmarker strax utanför Halmstad. Satsningen startade för fyra år sedan. Robotiseringen startade 2023.

TÖNNERSJÖ

DET ÄR

ROBOTARNA SOM LOCKAT oss hit. 17 gräsklippare som i sin effektiva tystnad rullar ute på 18-hålsbanans samtliga fairways, ruffar och tees.

Skälen till att vi vill återvända är ett annat: Mötena med människorna.

Miljön, den njutbara, gröna och hållbara.

Medan robotgräsklipparna gör sitt jobb ute på 18-hålsbanan skapas atmosfären och golfglädjen hos en ägarfamilj som kan ägna sin tid åt annat än att klippa fairways och ruffar.

Åt allt det som deras maskiner absolut inte ska göra.

– Vi är ju här nästan alltid, dag som kväll. Det är i resortområdet vi vill vara för att umgås med våra medlemmar och gäster, säger Ola Hidgård.

– Det är alla möten som gör att jag verkligen brinner för allt detta – om jag inte älskat mitt jobb hade jag aldrig klarat det, tillägger Ellen Hidgård.

Att denna historia även handlar om familjen Hidgård blir tydlig.

Familjens fyra krafter – Ola, Malin, Ellen och Lova – driver anläggningen framåt.

Deras 17 robotar drivs framåt på golfbanan.

Bland människor och maskiner spelas golfen på Tönnersjö Golf & Resort strax sydost om Halmstad.

FÖRST I EUROPA. Nyheten har spridits. Hela anläggningen, greenytorna undantagna, klippas av de 17 robotarna, eldrivna och fossilfria, trådlöst navigerade av GPS-satelliter och autonom RTK-teknik, anpassade till ett unikt laddningsnätverk med totalt 20 laddstationer, fjärrstyrda av den mobilapp som skapat en viss skärmtid i Ola Hidgårds telefon.

Ola skrattar:

– Nu är det grönt överallt. Alla ytor är klippta, säger han.

– Nu känns allt helt självklart. Men visst var det en otrolig omställning, att inte längre behöva sitta på fairwayklipparen utan istället lita på robotarna. Det tog mig flera dagar innan jag faktiskt fattade det. Att allt funkade. ”Här står jag i baren och blandar drinkar medan alla spelytor klippas.” Det var både sentimentalt och märkligt. Tänk dig att 45 hektars gräsytor styrs av telefonen... jo, det borde ju inte vara självklart...

Saknar du inte tiden på fairwayklipparen?

– Nej, inte när jag ser att vi får en bättre golfbana.

– Det har varit syftet med hela den här resan. Vi vill alltid prova nya saker, men skälet till att vi gjorde detta var att vi behövde en bana med högre kvalitet, en visuellt vackrare bana med en finish som gör vår resort i Tönnersjö till en populär destination.

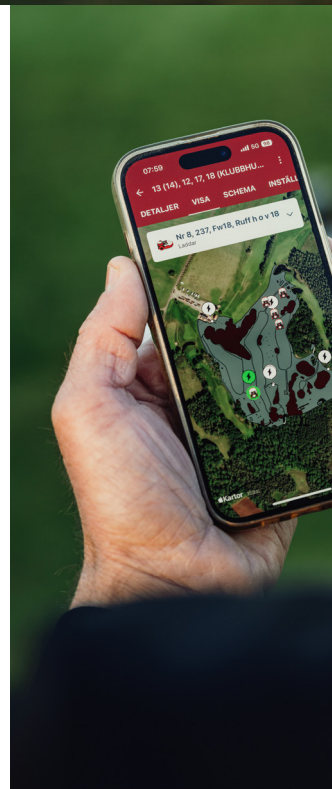
Ola blickar ut över golfhålen i ett böljande, lätt kuperat jordbrukslandskap, numera en golfpark med mäktiga lövträd och vattenhinder på marker som en gång i tiden var potatisåkrar och beteshagar. Det var här på gården han växte upp. Han var den innovativa lantbrukaren och entreprenören som samtidigt spelade sin golf på Laholms GK.

Den första banskissen till Tönnersjö gjordes redan på 1980-talet. Säsongen 2001 togs det första spadtaget. Två år senare stod 27 hål spelklara. 18 hål, par 72, plus nio korthål.

År 2008 startade satsningen med ett nytt klubbhus och en resortanläggning med 60 bäddar och lika många ställplatser för husbilar.

– Det betydde en vändning och var rätt väg

↑
”Tänk dig att 45 hektars spelytor styrs av en app i telefonen – visst var det en omställning”, erkänner Ola Hidgård, ägare och banchef.

Mitt i naturen. Vyerna över det halländska parklandskapet, på sina håll ända till Laholmsbukten, har fått fler golfare till Tönnersjö.

att gå. Men det gick trögt på medlemssidan. Golfbanan hade inte den kvalitet som behövdes i en golfstad som Halmstad. Konkurrensen är ju oerhört stor. Vi bestämde oss för att satsa för att överleva och därefter ta vår plats på den sydsvenska golfkartan, berättar Ola Hidgård.

Historien leder till den robotisering som lockat oss hit.

Sedan till en familjs pågående livsverk.

Först till 2021, året för nystarten.

Som nya bolagsägare såg familjen Hidgård sin anläggnings potential. Deras bana upplevdes som vacker och okej, men det var inte Tönnersjö det talades högst om när snacket gick bland de många passionerade golfarna inne i Halmstad och ute på golfhuvudstadens kustbanor.

– Nej, men vi såg våra möjligheter. Vi hade redan en grymt fin layout, en rolig bana att spela i vår underbara miljö. Vi hade en lätt sandjord och förutsättningarna för att skapa något riktigt bra. Jag tog hjälp av goda vänner, några av vårt lands i mitt tycke bästa coursemanagers. Vi skapade en tydlig skötselplan med förbättringsåtgärder. Vi sa alla samma sak: ”Här finns potentialen!” Jag är oerhört tacksam för all den hjälp jag fått när de 18 hålen utvecklats med bättre greenområden, tees, dammar, dressning av fairways och mycket annat, berättar Ola Hidgård, ägare och tillika banchef.

Paret Ola och Malin tog hjälp av sina dött-

rar Ellen och Lova. Syskonen fick sina givna roller som verksamhetschef respektive kökschef.

– Att kunna göra allt detta tillsammans, att få träffas varje dag, att jobba mot ett gemensamt mål på en arbetsplats som en golfanläggning... det är förstås fantastiskt. Ellen och Lova har verkligen skapat den atmosfär, det bemötande och den goda mat vi känner en extra stolthet för, säger Ola.

– Vi vet allihop vad vi strävar efter, vad som är målet och vad vi vill åstadkomma i den här fantastiska miljön där vi alla växt upp, säger Ellen, tidigare lovande landslagsryttare i dressyr, numera verksamhetschef på familjens resortanläggning.

– Vi är alla olika som personer och kompletterar därför varandra väldigt bra. Vi har våra givna positioner även om vi alla syns lite överallt under våra långa dagar på anläggningen.

– För min egen del är det fantastiskt att få följa gästerna, från bokningen till middagen och stunden när de måste åka härifrån. Jag för höra om deras upplevelser, vi får berätta vår historia. Det är underbart att få veta att de trivs här ute på landsbygden och på golfbanan. Det är det speciella lugnet som många gillar.

Lugnet och tystnaden.

Numera utan ljudet från ruffklipparen.

TILL NÄSTA ÅRTAL, till 2023. Till robotarnas intåg på Tönnersjö.

– Vi gick från noll till att sköta hela 18-hålsbanan med de nya maskinerna, konstaterar Ola.

– Att vi blev först i Europa var inte tanken, även om det visade sig bli så. Jag ville lyfta banan till en kvalitetsmässigt ny nivå och fick känslan att det var robotarna som skulle kunna göra det bäst. Den visade sig vara riktig. Klippresultaten har varit förbluffande goda och har höjt spelytornas finish på ett sätt jag knappast vågade tro.

Vid sin undersökning fann Hidgård att det var maskinerna från tyska Kress som var de bäst lämpade för hans syften.

– Jag ville ha lätta robotar, de skulle inte ge några hjulspår, de skulle vara enkla att sköta och underhålla, de skulle snabbt kunna laddas om, de skulle kunna gå i radioskugga. Det fanns flera kriterier som behövde uppfyllas. Till slut fastnade jag för Kress. Jag sa till dem att jag ville robotisera hela anläggningen, att en yta på totalt 45 hektar skulle klippas. Ingen kunde svara på hur många jag behövde. Tillsammans fick vi göra vår utvärdering. Jag köpte sju robotar på stående fot. Det visade sig att jag behövde totalt 17 för att garantera att alla ytor klipps minst varannan dag.

– När maskinerna laddas om på endast 20

← Ett unikt elnätverk har skapats utmed hela 18-hålsbanan. Robotgräsklipparna har fått sina klipplinjer och klipphöjder. Gränserna mellan fairways och ruffar blir tydliga.

minuter blir de otroligt effektiva, säger Ola och tar en tur ut till sina medarbetare.

Nedanför det branta teområdet på det sjätte hålet har en maskin stannat.

– Det händer fortfarande ibland. Numera väldigt sällan. Maskinerna har hittat hålen som vi behövt fylla igen.

Ett tillfälligt stopp är dock inget som bekymrar banchefen:

– Nej, driften är så optimerad och effektiv att jag alltid är säker på att alla våra spelytor är välklippta. Det var värre när de stora maskinerna krånglade. Numera behöver vi aldrig göra någon akutkörning.

En snabb titt i mobiltelefonens app – Kress Mission RTK – bekräftar att de nästan ständigt rullande robotarna gör sitt jobb. Med snabba klick kan alla de 17 följas i appen. Klipplinjer kan ställas in beroende på dagens valda riktning. Klipphöjder kan snabbt ändras. Varje maskin klipper såväl fairways som ruffar och gräsklädda gångar mellan tees och fairways.

– Och de gör det snyggare än vad vi själva kunde göra. Gränserna mellan fairways och ruffar blir skarpa och tydliga, de klipper ju med en enastående precision. Bollarna ligger alltid bra, högt upp på det finklippta, säger Ola Hidgård.

Hur mycket tid behöver du sitta vid mobiltelefonen?

– Betydligt mindre nu än i början. Jag bläddrar igenom det mesta på morgonen och ser att allt fungerar som det ska. Ofta räcker det med att titta på den överskådliga bilden.

Grundtanken handlar förstås om att robotiseringen frigör tid för annan skötsel på anlägg-

ningen. Stämmer detta i verkligheten?

– Absolut. Syftet har sedan starten varit att höja finishen på spelytorna. Den förbättringen har vi verkligen sett. Samtidigt har vår omsättning ökat. Årligen med 30 procent. Det har varit en fantastisk utväxling när allt fler golfare och resortgäster hittat hit.

– Vi har kunnat göra den stora investeringen och kan tack vare ökade intäkter fortsätta att satsa framåt. Skötseln har inte blivit totalt billigare, snarare dyrare då målsättningen är att öka standarden. Till nästa år kan vi förstärka banpersonalen med ytterligare en anställd. Ingen behöver klippa de stora ytorna. Mer tid kan läggas på luftning, vältning, bunkrar, trimning, byggen och annat som höjer anläggningens finish.

Hur stor var investeringen?

– Varje robot kostade 150 000 kronor – totalsumman blir 2,5 miljoner. Vårt unika elnät som dragits in över hela banan kostade 750 000 kronor. Varje maskin har nära till sin laddningsstation som diskret kunnat få sina platser intill ruffarna. Det var ett stort arbete att göra det, men jag är glad för att jag redan i startskedet bestämde mig för den satsningen.

Är dagens elräkning mindre än den tidigare dieselräkningen?

– Ja, lite för skojs skull satte jag en elmätare på två maskiner. 100 kronor i månaden var kostnaden för båda maskinerna. Men återigen, vi har gjort detta för att höja kvaliteten på banan och hela anläggningen.

Hur ser robotarnas skötselprogram ut?

– Vi byter knivar en gång i veckan. Samtidigt gör jag mina kontroller. Rengör dem,

borstar dem rena.

Hur länge kommer de att hålla?

– Eftersom vi är först att jobba med dem i den här omfattningen är det ännu omöjligt att veta. Inget vet ännu hur dyrt eller billigt detta blir i längden. Vi testar oss fram. Om några år har jag säkert ett svar.

Varför är ni först i Europa – varför har ingen annan gjort detta tidigare?

– Det är förstås en bra fråga. På nästan alla golfbanor använder ju numera robotgräsklippare som komplement på gräsytor intill både klubbhusområden och ute på vissa fairways, ruffar och slänter. Intresset är stort och trenden är tydlig. Men det verkar fortfarande vara ett steg för många att göra det fullt ut. Att installera elnätet utmed hela banan som vi har gjort är komplicerat. Det kan vara ett skäl. För en traditionell medlemsklubb kan det vara svårare att fatta ett beslut för investeringen.

Kommer fler banor att ta efter i en framtid när utvecklingen ständigt fortsätter?

– Det är en självklarhet. Själv är jag tacksam över att vi tog det här beslutet för att kunna satsa oss igenom den tuffare tiden. Det är så mycket som har gjort allt bättre, saker som har vuxit fram under de två åren vi haft våra robotar. Banan har blivit bättre för golfaren. Samtidigt har hela familjen kunnat utveckla hela anläggningen.

Malin, Ellen och Lova kan nicka instämmande.

Medan robotarna sköter gräsytona kan pappa Ola blanda drinkar i baren. Ibland med någon extra titt i mobilappen. Vi andra har fått skäl att återvända.